

get den Beslutning at sige et saa forsonligt og mildt Ord om disse Forhold som muligt, kan det selvsølgelig ikke falde mig ind at inblade mig paa mange af de Betragtninger, der her ere saaldne om Universitetets nuværende Tilstand. Men een Betragtning skal jeg gjøre gjældende, og det er den, at de store Forandringer, der muligen indtræde, ogsaa kunne have Indflydelse paa den Lønsmaade, der raader ved Universitetet. Da vi i lange Tider havde havt en enevældig Styrrelse, der i mange Retninger ikke var fuldt saa flem, som man udgiver den for, var det alligevel blevet en Modesag, at det nu ikke kunde blive ved at gaa længere, og dengang gjorde Universitetets unge Mænd, der netop vare ansatte af den enevældige Myndighed, med stor Frimodighed Krav paa, at det maatte blive forandret, selv om de just ikke ønskede, at Løsningen skulde ske paa den Maade, som den kom, idet der rigtignok var nogen Forskjel paa den 20de Januar 1848 og den 24de Februar 1848. Der var nemlig stor Forskjel paa, hvad der tænktes den 20de Januar 1848, og hvad der blev tænkt efter den 24de Februar 1848. Nu er Tilstanden bleven en helt anden, nu have vi i 30 Aar levet under en konstitutionel Forsatning, og den Udvikling, der er foregaaet, har ikke altid været ganske stemmende med den Opfattelse, der har gjort sig gjældende i Universitetets Kredse. Derfor er det, at der kommer Røster under den konstitutionelle Regeringsform, der ere ganske modsatte af dem, som man har hørt under den enevældige Regering. Men jeg vil nu sige de ærede Herrer, at Tiderne kunne meget let skifte. Stemningerne kunne skifte med de forandrede Tider, og jeg har allerede en Formodning om, at der i Universitetskredsene nebe paa Bunden af mange yngre Universitetslæreres Sjæl ligger en Opfattelse, som, om den just ikke gaar i Overensstemmelse med den Lønsmaade, der raader hos abskillige af os her, dog alligevel ikke er saa meget fjern fra den Lønsmaade, som raadede hos den ærede sidste Tale, det ærede Medlem for Ribe (Buss). Stemningen begynder at forandre sig, og jeg tror at turde sige, hvad der jo kan opfattes forskjelligt fra de forskjellige Tider, at Røster fra en helt anden Kant begynde at gjøre sig gjældende, Røster, som dog endnu ikke eller dog ikke i nogen høj Grad have fundet Gjensvang i denne Sal. Vi ere altsaa nærved et Omslag paa dette Omraade og have paa ingen Maade Grund til at vente, at Universitetet just skal staa saa overordentlig fjernt fra Stemninger og Tilstande i vor nuværende Tid. Hvis vi altsaa i et Nu kunde forandre den Mistillid, der har dannet sig udenfor denne Sal, til den Fræidighed, hvormed vi ville bevilge til Universitetet de Midler, som det nødvendigt kræver til sin fortsatte Virksomhed, mener jeg, at det Forslag, som nu foreligger, vilde være mindre nødvendigt. Jeg tror ikke, at det vilde forandre synberligt i Universi-

tetets helbige Virksomhed. Jeg tror, at Finantsudvalget ligesaa meget som Universitetsførelsen har og bør have sin Dpmærksomhed henvendt paa, at de Midler, der ere henlagte til Universitetet, blive forvaltede og bestyrede paa en for Statskassen tjenlig Maade. Naar dette Formaal er naaet — og deri maa Universitetet tro, at Finantsudvalget og Folkethinget og begge Rigsdagens Afdelinger ere ligesaa interesserede som det selv —, naar dette bliver fyldestgjort, tror jeg, at der i vor Tid er gjort Alt for, at de Midler, der ere henlagte til Universitetet, ogsaa kunne komme den danske Statskasse saaledes tilgode, at de blive saa frugtbringende, som de efter Omstændighederne kunne blive. Den øvrige Del, der mangler i at tilfredsstille de nuværende Krav, som den udvidede Videnskabelighed paa alle Omraader fordrer, skal jo dog alligevel fyldestgøres udover disse Midler ved de aarlige Bevillinger.

Scharling: Det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 4de Valgfreds (Hørup) begynde sine Udtalelser med nogle Antydninger af, at der i visse Kredse skulde herse særlige Forestillinger om Betydningen af det foreliggende Lovforslag, og at der derved skulde gjøres et stort Kup. Han for sit Bedkommende antydede, at han ikke saae, at denne Lov kunde have denne Betydning, og det kan jeg ganske tiltræde; men idet han, hvad jeg iøvrigt skal anerkjende, da ogsaa søgte at føre Forhandlingerne ind paa et mere begrænset og nøgternt Omraade, kom han dog i Slutningen af sine Udtalelser med en Antydning af, at denne Lov indledede en Selvførelse, som han mest af Alt maatte være imod paa det videnskabelige Omraade. Jeg tror nu ikke, at dette Lovforslag kunde give ham Anledning til en saadan Udtalelse; thi saameget synes dog klart, at, selv om Lovforslaget skulde føre til, være Indledning til et Selvførelse, vil det ikke være et Selvførelse paa det videnskabelige Omraade, men paa det økonomiske Omraade, og et saadant Selvførelse er der ikke Tale om, at denne Lov fører til. Det er tværtimod Tilfældet, at Universitetets retlige Stilling vil blive ganske den samme, hvad enten dette Forslag vedtages eller ikke; man skænker ikke derved Universitetet en anden Stilling overfor Lovgivningsmagten end den, det nu har; det er klart og bestemt udtalt i Kommissionsbetænkningen, Side 25, hvor det siges, at det er en Selvfølge, at der ikke herved tilfugtes eller ved dets Vedtagelse vilde bevirkes nogen som helst Forandring i Universitetsformuens retlige Stilling eller Universitetets Rettsstilling som Institut med særlige Fonds. Den nugældende Rettsordning herom vilde i alle Maader forblive uforandret". Der er altsaa ikke Tale om, at man ved dette Lovforslag vil søge at skabe en Stat i Staten, som det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgfreds (Buss) gjen-